

Йордан Коев

КОРПОРАТИВНО РЪКОВОДСТВО

Част втора

Тази книга или части от нея не могат да бъдат размножавани, разпространявани по електронен път и копирани без писменото разрешение на издателя.

2015

Издателство „Наука и икономика“
Икономически университет – Варна

© Йордан Петров Коев, автор, 2015.

© Издателство „Наука и икономика“, 2015.

ISBN 978-954-21-0839-9

Съдържание

Предговор.....	9
----------------	---

Тема 1. КЪМ ПРИРОДАТА

НА КОРПОРАТИВНОТО РЪКОВОДСТВО..... 13

1.1. Корпоративното ръководство (corporate governance) – развиваща се система	13
1.2. Основни корпоративни субекти и границите на техните функционални задължения	17
1.3. Корпоративно ръководство (corporate governance) и корпоративен мениджмънт (corporate management).....	26

Тема 2. ЕВОЛЮЦИЯ НА КОРПОРАТИВНАТА ИДЕЯ 33

2.1. Култура на сдружаване. Ролята на свободата, религията и националните особености	33
2.2. Същност на културата на сдружаване	37
2.3. Видове култури на сдружаване	43

Тема 3. КОРПОРАТИВНИЯТ СЕКТОР

В НАЧАЛОТО НА XXI ВЕК..... 53

3.1. Роля и място на частния корпоративен сектор в световната икономика	53
3.2. Природа на кризата от 2008–2009 г.	64
3.3. Проекции на кризата от 2008 г. върху системата на корпоративно ръководство	73

Тема 4. КЪМ ТЕОРИИТЕ

ЗА КОРПОРАТИВНО РЪКОВОДСТВО..... 75

4.1. Теория за представителството (Agency theory).....	77
4.2. Теория за транзакционните разходи (Transaction cost theory) ...	85
4.3. Теория на заинтересованите страни (Stakeholder theory).....	86

4.4. Теория на зависимост от изминатия път (Path dependence theory).....	89
4.5. Теория за акционерното участие (Shareholders theory)	91
4.6. Теория за участие в управлението (Participation theory)	93
4.7. Теория за добрия стопанин (Stewardship theory	94

Тема 5. РАЗНООБРАЗИЕТО НА МОДЕЛИ

НА КОРПОРАТИВНО РЪКОВОДСТВО..... 98

5.1. Критерии за дефиниране на моделите на корпоративно ръководство	99
5.2. Традиционни (базисни) модели.....	100
5.3. Новите (основани върху националния подход) модели на корпоративно ръководство	108

Тема 6. СИСТЕМАТА ОТ ПРИНЦИПИ И КОДЕКСИ

НА КОРПОРАТИВНО РЪКОВОДСТВО

И ПРОМЕНЕТЕ В НЕЯ СЛЕД 2008 г..... 124

6.1. Принципи на корпоративно ръководство	124
6.2. Развитие на корпоративните норми след 2008 г.....	136

Тема 7. НОВИТЕ КОРПОРАТИВНИ СУБЕКТИ

И ТЕХНИТЕ ФУНКЦИИ 162 |

7.1. Пазителите на собствеността или за ролята на професионалистите в системата на ръководството на корпорацията	162
7.2. Кратки бележки върху дейността на одиторската институция.....	164
7.3. Кратки бележки върху дейността на вътрешните корпоративни адвокати	167
7.4. Кратки бележки върху дейността на финансовите анализатори	169
7.5. Кратки бележки върху дейността на рейтинговите агенции.....	172

Тема 8. НОВИЯТ БОРД НА ДИРЕКТОРИТЕ	185
8.1. Бордът: „за“ и „против“.....	185
8.2. Бордът, който добавя стойност.....	189
8.3. Контролът върху дейността на борда	202

Тема 9. ВЗАИМООТНОШЕНИЯТА:

БОРД НА ДИРЕКТОРИ – МЕНИДЖЪРИ	213
9.1. Бордът и мениджърите.....	213
9.2. Оценка работата на мениджърите.....	216

Тема 10. ПРОФЕСИЯТА „КОРПОРАТИВЕН ДИРЕКТОР“....

10.1. Корпоративният директор като професия.....	221
10.2. Избор и назначаване на директорите.....	231
10.3. Как функционира бордът на директорите?	
Функции на БД.....	232

**Тема 11. АКТУАЛНИ ПРОБЛЕМИ НА УЧАСТИЕТО
НА АКЦИОНЕРИТЕ В РЪКОВОДСТВОТО**

НА КОРПОРАЦИЯТА	248
11.1. Общото събрание на акционерите и неговото управление	248
11.2. Регулиране на дейността по провеждане на общите събрания на акционерите.....	253
11.3. Проблемът за гласуването в корпорацията.....	256

Тема 12. СОЦИАЛНАТА ЛЕГИТИМНОСТ

НА КОРПОРАЦИЯТА	274
12.1. Социалното проникване на корпорацията в обществото: декомпозиране на взаимозависимостта.....	275
12.2. Корпоративната социална триада – социална отговорност, социални задължения и социално признание.....	283
12.3. Социални задължения.....	294
12.4. Социално признание	295

**Тема 13. УПРАВЛЕНСКИ ИНСТРУМЕНТИ
ЗА СОЦИАЛНАТА ОТГОВОРНОСТ
НА КОРПОРАЦИЯТА**.....

13.1. Социално отговорно инвестиране (social responsible investment).....	300
13.2. Устойчиво развитие на корпорацията	301
13.3. Примерът на Xerox corporation	302
13.4. Системата за управление на социалната отговорност на BMW Group	303
13.5. Правилата на „честната търговия“ (fair trade).....	305

Тема 14. ПРОВАЛИТЕ

НА КОРПОРАТИВНОТО РЪКОВОДСТВО	307
14.1. Първият провал – балонът The Sea South Company	307
14.2. Българският принос – фалитът на Първа частна банка.....	311
14.3. Крахът на ENRON	313
14.4. Крахът на Lehman Brothers или началото на втората голяма депресия	317
14.5. Балони ли са социалните мрежи?.....	320

Тема 15. УСПЕХИТЕ

НА КОРПОРАТИВНОТО РЪКОВОДСТВО	325
15.1. Концепцията за „добро корпоративно ръководство“ (good corporate governance)	326
15.2. Концепцията за „добър корпоративен гражданин“ (good corporate citizen)	343
15.3. Емпирична направление	349

Използвана литература	362
-----------------------------	-----